

NOTAT

11-09-2020

1012751

khje - SFS

Notat til Europaudvalget, Erhvervsudvalget og Skibsfartspolitisk Specialudvalg om intervention i sag for EU-Domstolen C-161/20, Kommissionen mod Rådet

1. Indledning og baggrund

Europa-Kommissionen anlagde den 14. april 2020 sag ved EU-Domstolen mod Rådet med påstand om, at Rådets afgørelse af 5. februar 2020 annulleres. Ved afgørelsen støttede Rådet, på vegne af medlemsstaterne og Kommissionen, FN's Søfartsorganisation (IMO) i forbindelse med introduktion af livscyklus-retningslinjer til estimering af *well-to-tank* drivhusgas-emissioner fra alternative brændstoffer.

I sagen påstår Kommissionen, at Rådet har tilsidesat sine traktatretlige forpligtelser i henhold til artikel 3, stk. 2, samt artikel 17, stk. 1, ved at indgå aftaler med IMO på Unionens vegne, selvom kompetencen hertil tilkommer Kommissionen. Forud for sagens anlæg blev spørgsmålet om kompetence drøftet mellem Rådet og Kommissionen uden at der dog blev opnået enighed herom.

Kommissionen har fremført to anbringender til støtte for annulleringspåstanden. For det første har Kommissionen gjort gældende, at Unionen i henhold til artikel 3, stk. 2, i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsområde (TEUF) har enekompetence på det område, der vedrører forelæggelsen vedrørende drivhusgasemissioner, fordi dette område i vidt omfang er omfattet af de fælles regler, der finder anvendelse på situationer inden for Unionen.

For det andet har Kommissionen gjort gældende, at Rådets afgørelse tilsidesætter artikel 17, stk. 1, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU), hvorefter det er Kommissionen, der har ret til at handle på Unionens vegne og at sikre Unionens repræsentation udadtil.

2. Den danske interesse i sagen

Regeringen intervenserer i sagen til støtte for Rådet, idet Danmark som en global søfartsnation har en særlig interesse i at påvirke international regulering på søfartsområdet. IMO er i den forbindelse den vigtigste globale institution på området. Danmark taler således med en væsentlig stemme og er en aktiv bidragsyder til IMO's arbejde og forhandlinger, herunder på miljø- og klimaområdet. Nye globale regler på disse områder kan påvirke danske rederier direkte og kan betyde øget omkostninger for erhvervet. Fra dansk side er det derfor vigtigt, at IMO vedtager hensigtsmæssig regulering, som ikke pålægger unødvendige byrder, øgede økonomiske omkostninger eller svækker konkurrenceevnen for Danmarks skibsfarterhverv.

Såfremt Kommissionen får medhold i sagen ved Domstolen, vil Danmarks position i IMO blive svækket, da Danmarks forhandlingsmuligheder vil

blive begrænset ved fremtidige IMO-forhandlinger. De potentielle begrænsninger i Danmarks handlerum bunder i de forpligtelser der, følger for Danmark som EU-medlemsland. I dag koordineres den fælles EU-linje af Kommissionen og Rådet i samarbejde. Danmark kan derfor miste betydelig selvstændig indflydelse i IMO, såfremt Kommissionen får medhold ved Domstolen og således fremover vil have enekompetence til at repræsentere EU-medlemsstater i IMO-regi, herunder ved forhandling og indgåelse af aftaler med IMO på Unionens vegne. Endvidere vil det kunne svække Danmarks position, hvis medlemsstaterne i fremtiden ikke vil kunne indgå aftaler med IMO samt varetage Unionens repræsentation, idet Rådets rolle i høj grad består af at varetage nationale, herunder danske, interesser.

Det er derfor vigtigt, at Danmark forsat har mulighed for at præge IMO's forhandlinger og arbejde i en, for Danmark, gunstig retning.

3. Regeringens synspunkter i sagen

Regeringen vil i et dansk indlæg argumentere for, at Unionen ikke har enekompetence i medfør af artikel 3, stk. 2, TEUF på det område, der vedrører forelæggelsen vedrørende drivhusgasemissioner. Med henvisning til praksis fra EU-Domstolen argumenteres der i den forbindelse bl.a. for, at der ikke er risiko for, at Rådets afgørelse berører eller ændrer rækkevidden af fælles EU-regler.

Derudover argumenteres der i et dansk indlæg for, at Rådets afgørelse ikke er i strid med artikel 17, stk. 1, TEU, og Kommissionens prerogativ heri til at handle på Unionens vegne og sikre Unionens repræsentation udadtil.